

DIN NOU DESPRE EROII INTERNELOR

Florin N. Șinca

Subcomisar de poliție

„Pe teatrul de luptă, Poliția și-a dat, alături de Armată, tributul de sânge și jertfe. A avut oameni care, prin activitățile întreprinse, au binecuvântat această instituție”, scria în anul 2007 Alin Spânu. În timpul primului război mondial, în afara celor 12 polițiști căzuți la datorie, istoricul amintește de comisarul N.S.Georgescu, căzut în luptele de la Brașov, de subcomisarul Ioan Popilian, mort apărând orașul Târgu-Jiu, comisarul Nicolau și subcomisarul Atanasiu omorâți de bulgari la Turtucaia, comisarul Alexandru Popovici, șeful Poliției Portului Brăila, condamnat pentru spionaj în favoarea Armatei Române și executat la 5 august 1917.

În timpul dezbaterilor parlamentare prilejuite de Legea Poliției din 1929, deputatul D.Ionescu-Botoșani a prezentat un număr de 23 de polițiști morți sau răniți în timpul primului război mondial, precum și un *„Tablou cu o serie de 40 de polițiști, care au murit înaintea inamicului, pe Nistru, în urmărirea comuniștilor”*.

O Placă de Onoare a polițiștilor eroi

În condițiile în care, aproape că nu a existat comună unde eroilor să nu li se ridice un monument, o troiță, polițiștii nu puteau rămâne indiferenți față de cinstirea memoriei înaintașilor lor întru profesie. La doar un an de la decretul regelui Ferdinand Întregitorul, din inițiativa prefectului Poliției Capitalei, generalul Eracle Nicoleanu, la 18 februarie 1923 s-a desfășurat ceremonia inaugurării Plăcii de Onoare a Prefecturii Poliției Capitalei. Placa era din marmură albă și avea două secțiuni: **„Morți pentru Patrie”** și **„Făcându-și datoria în serviciu”**.

Au participat atunci ministrul de Interne, generalul Arthur Văitoianu, Gheorghe Olărașu (inspectorul general al polițiilor), general Eracle Nicoleanu (prefectul Poliției Capitalei), Vasile Gustav (inspectorul-șef al Siguranței Capitalei), Ion Ionescu (directorul general al închisorilor), numeroși polițiști.

La ora 10.00, s-a oficiat un serviciu religios, soborul de preoți având în frunte pe arhimandritul Gherontie Nicolau, care, în cuvântul său a spus: *„Eroii a căror amintire o prăznuim – ofițeri și agenți de poliție ai Capitalei – au știut să ne apere, când a sosit ceasul cel mare, cu arma în mână și de dușmanii din afară, întregind țara și unind toată suflarea românească, sub cutele aceluiasi sfânt drapel. Iată icoana voastră. Priviți-o cu respect și cu evlavie. Ea vă vorbește de camarazii voștri dispăruți”*.

În discursul său, ministrul de Interne a amintit de un episod petrecut pe frontul de la Mărășești, când la el s-a prezentat un tânăr, Vasile Chilian, care i-a declarat solemn: *„Domnule general, oameni din Poliție, împreună cu mine, ne-am hotărât, cu pericolul vieții noastre, să dăm știri despre tot ceea ce se întâmplă dincolo de rețelele dușmane. Vom căuta să înlesnim reîntoarcerea prizonierilor luați de inamic și să le dăm putința să-și poată face din nou datoria către țară”*. Vasile Chilian și cei care-l însoțeau aveau să fie uciși.

Cu același prilej, generalul Eracle Nicolescu a spus: *„Slujbașii Prefecturii Poliției Capitalei au fost printre cei dintâi care au răspuns chemării, unii alergând sub cutele drapelului glorios, iar ceilalți rămânând la postul lor spre a-și îndeplini cu aceeași râvnă și abnegație îndatoririle. Preamărind pe cei dintâi, care au înfruntat cu vitejie moartea, așezământul acesta poate fi mândru de ei. Dânșii și-au făcut cu prisosință datoria, jertfindu-și viața, în convingerea că numai astfel un popor are dreptul de a trăi și a însemna ceva în istoria omenirii”*.

Din nefericire, la venirea comuniștilor la putere, în mod dezonorant, foștii polițiști, năpârliți în milițieni au înlăturat Placa de Onoare de la Prefectura Poliției Capitalei și astăzi nu i se mai știe de urmă.

Monumentul eroilor jandarmi

În curtea bisericii din satul buzoian Scurtești se află o cruce de doar un metru, așezată în 1926 și închinată eroilor jandarmi din primul război mondial. Vremea și nepăsarea a făcut să se mai poate citi doar *„Acest monument s-a ridi[cat], de jândarii... 1926...”* De menționat că, la începutul războiului de reîntregire, Compania de Jandarmi a mobilizat peste 300 de combatanți, dintre care unii au murit pe front: sergenții majori Nicolae Stănescu, Nicolae Constantinescu, Gheorghe Carp, Gheorghe Codreanu și Vasile Iordache; sergenții Petre Pancu și Dumitru Tăbliță; caporalii Ion Ilie, Ion Ene, Damian

Popa, Vasile Ochiolan ș.a. Nu-i vremea trecută ca această urmă a eroilor să fie restaurată și așezată la un loc de cinste.

Monumentul caporalului Constantin Mușat

Este așezat în municipiul Brăila și a fost dezvelit în anul 1927. Operă a sculptorului Constantin Dimitriu-Bârlad, statuia de bronz este înaltă de 2,6 m, fiind așezată pe un pedestal de piatră albă de forma unui trunchi de piramidă, înalt de 3,4 m. Statuia este închinată faptelor de eroism ale caporalului grănicer Constantin Mușat. În primul război mondial, în luptele de la Râpa Roșie (după retragerea armatei române în Moldova), el a rămas fără un braț. A continuat să fie combatant și în vara anului 1917 a căzut pe Valea Oituzului, în luptele rămase celebre: Mărăști, Mărășești și Oituz.

Monumentul unui comisar de poliție

În timpul operațiunilor din 1916-1918, șef al Poliției Portului Brăila, numit prin ordin, era comisarul Alexandru Popovici. Era născut în 1862. În 1917 autoritățile de ocupație germane îl găseseră vinovat de spionaj pentru armata română, prin aceea că trimitea informații cu privire la situația depozitelor germane aflate în magazinele portului. În lipsa altui mijloc de comunicare, notele sale informative erau puse în sticle bine închise și aruncate pe Dunăre. Își crease totodată o bună rețea ajutor. A fost condamnat la moarte prin sentința din 14 iunie 1917 și executat prin împușcare la 22 iulie același an, fiind înmormântat în cimitirul Sf.Vineri. La 27 mai 1993 a fost inaugurat monumentul închinat acestui erou, avansat totodată post-mortem la gradul de general de brigadă. La ceremonie a participat și ministrul de Interne George Ioan Dănescu.

Statuia caporalului Constantin Mușat

Este un bust de bronz, care a fost dezvelit în anul 1995 în localitatea de naștere a eroului, comuna Floroaica, jud.Călărași.

Monumentul este închinat eroului grănicer în luptele de pe dealul Coșnei (31 iulie-15 august 1917), după ce fusese rănit în luptele din 16 decembrie 1916.

Monumentul eroilor jandarmi din Independența

În comuna gălățeană Independența se află un monument înalt de 4,6 m, cu inscripția: *„În onoarea eroilor jandarmi căzuți jertfă în executarea serviciului militar. 1916-1921”*.

Crucea eroului jandarm din Sovata

Crucea se află în cimitirul din localitatea Sovata, jud.Mureș. Caporalul Constantin Florea din Compania de Jandarmi Mureș a fost ucis de secui la 31 martie 1917.

Monumentul din Vișoara

Are forma unui obelisc, este opera sculptorului Iuliu Togănel și a fost dezvelit la 28 noiembrie 1998, în comuna Vișoara jud. Cluj. Este închinat eroilor jandarmi Vasile Stroia și Ioan Moldovan, uciși de unguri la 1 decembrie 1918 în timp ce înmânau ordine de mobilizare ale armatei noastre.

Concluzionând, numărul monumentelor închinat eroilor din Ministerul de Interne este destul de redus. Față de monumentele eroilor din M.I. din al doilea război mondial, cele din primul război sunt mult mai puține. Din păcate, suntem în 2011 și încă nu avem un monument semnificativ al polițiștilor căzuți pe fronturile celor două războaie mondiale, ori în timpul misiunii. Cui îi mai pasă de eroi? Cine mai ia seama la monumente, când nu ne arătăm vrednici de a le aranja pe cele vechi!